

INHOUD

VORIGE BLADZIJDE Wegen langs de
kustlijn van het Gardameer in Italië

RECHTS Middeleeuws Nördlingen,
aan de Romantische Straße in Duitsland

Introductie	6	Grand Tour	118
Voorbereiding op je roadtrip	8	Großglockner Hochalpenstraße	122
DE ROADTRIPS		Barokroute	126
Op de kaart	12	Italiaanse meren	132
Schotse Hooglanden	14	Stelvio-pas	138
Causeway-kustroute	18	Toscaanse heuvelsteden	142
Peak District	22	Emilia-Romagna	146
De Cambrische weg	26	Amalfikust	150
Atlantic Highway	30	Baltische hoofdsteden	154
Wild Atlantic Way	34	Grote Bieszczady-lus	160
D-Day-stranden	40	Rondrit Tatragebergte	164
Loire-vallei	44	Julische Alpen	168
Route des Grandes Alpes	48	Dalmatische kust	172
Lavendelroute	54	Spomenik-tour	176
Franse Riviera	58	De Transfăgărășan-snelweg	180
La Costa Norte	62	Bulgaarse Balkangebergte	184
Castilië en León	66	Albanese Riviera	188
Andalusië	70	De Peleponnesos	192
Route 1	76	Pindosgebergte	198
Alentejo	80	Anatolië	202
De Ardennen	84	Atlantische weg	206
Deltawerken	88	Noorse fjorden	210
De Elfstedentocht	92	Westkust Zweden	214
Romantische Straße	96	Finse merengebied	218
Schwarzwaldhochstraße	100	Viking trail	222
Romaanse Route	104	Ringweg van IJsland	226
Duitse Alpenroute	110		
Zwitserse Alpenpassenroute	114	Index	232
		Dankwoord	238

VERHALEN

53
HET CONTINENT
VERBINDEN

75
GASTVRIJHEID LANGS
DE ROUTE

109
AUTOMIJLPALEN

137
HET LEVEN OP DE
SNELLE BAAN

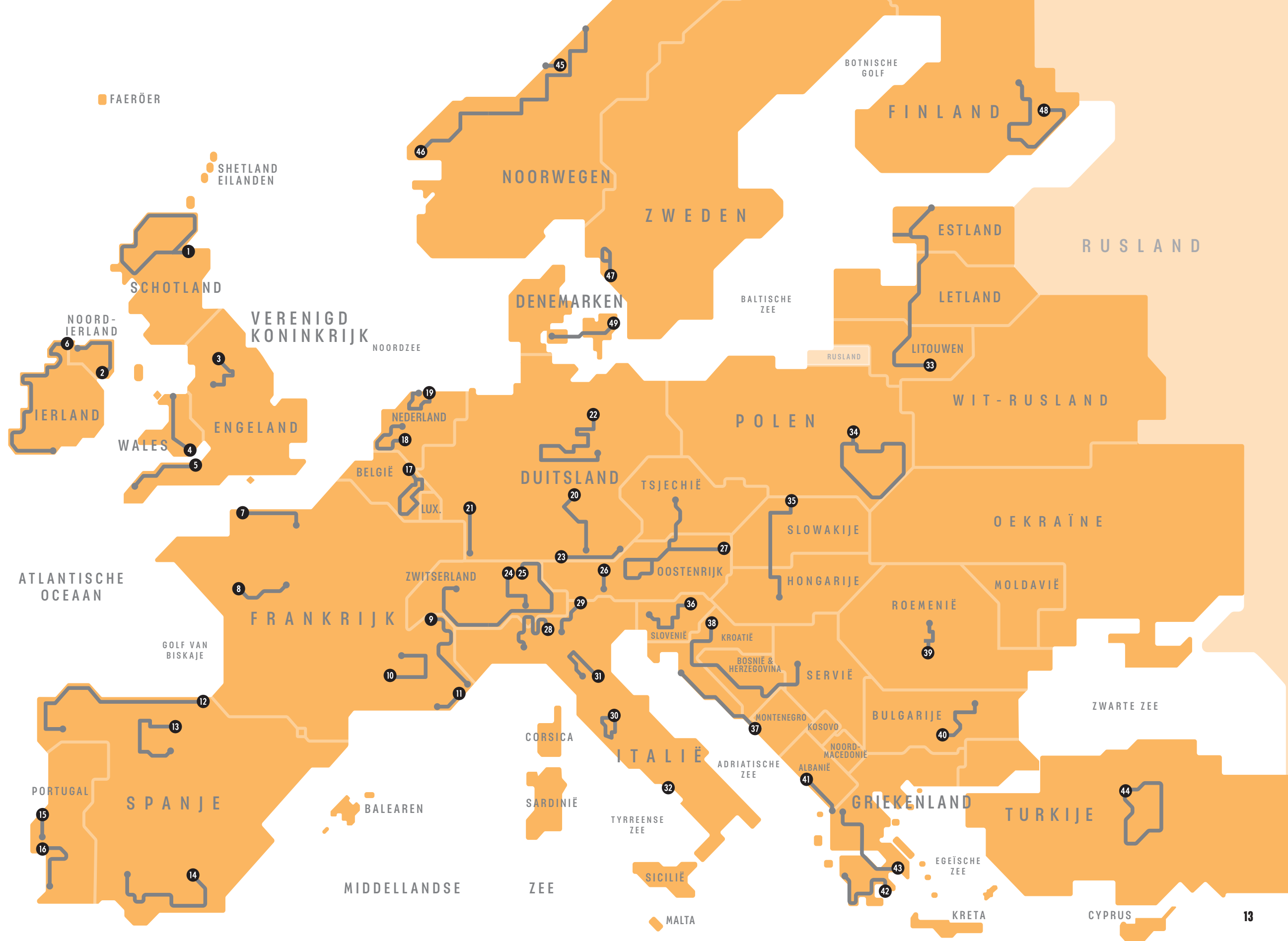
159
HANDELSROUTES

197
DE 'GRAND TOUR'

- ❶ Schotse Hooglanden
- ❷ Causeway-kustroute
- ❸ Peak District
- ❹ De Cambrische weg
- ❺ Atlantic Highway
- ❻ Wild Atlantic Way
- ❼ D-Day-stranden
- ❽ Loire-vallei
- ❾ Route des Grandes Alpes
- ❿ Lavendelroute
- ⓫ Franse Rivière
- ⓬ La Costa Norte
- ⓭ Castilië en León
- ⓮ Andalusië
- ⓯ Route 1
- ⓰ Alentejo
- ⓱ De Ardennen
- ⓲ Deltawerken
- ⓳ De Elfstedentocht
- ⓴ Romantische Straße
- ⓵ Schwarzwaldhochstraße
- ⓶ Romaanse Route
- ⓷ Duitse Alpenroute
- ⓸ Zwitserse Alpenpassenroute
- ⓹ Grand Tour
- ⓺ Großglockner Hochalpenstraße
- ⓻ Barokroute
- ⓼ Italiaanse meren
- ⓽ Stelvio-pas
- ⓿ Toscaanse heuvelsteden
- ⓫ Emilia-Romagna
- ⓬ Amalfikust
- ⓭ Baltische hoofdsteden
- ⓮ Grote Bieszczady-lus
- ⓯ Rondrit Tatragebergte
- ⓰ Julische Alpen
- ⓱ Dalmatische kust
- ⓲ Spomenik-tour
- ⓳ Transfăgărășan-snelweg
- ⓴ Bulgaarse Balkangebergte
- ⓵ Albanese Riviera
- ⓶ De Peloponnesos
- ⓷ Pindosgebergte
- ⓸ Anatolië
- ⓹ Atlantische weg
- ⓺ Noorse fjorden
- ⓻ Westkust Zweden
- ⓼ Finse merengebied
- ⓽ Viking trail
- ⓿ Ringweg van IJsland

ROMANTISCHE STRAßE

START/EIND

Würzburg/Füssen,
Duitsland

AFSTAND

333 km

DUUR

4-6 dagen

KWALITEIT VAN DE WEGEN

Gemakkelijk berijdbaar
en in goede staat.

HET BESTE TIJDSTIP OM TE REIZEN

Plan je bezoek in de herfst
als de ergste drukte voorbij
is, er volop herfstkleuren
zijn en de middeleeuwse
steden op hun gezelligst.

RECHTS Fietsen door
Rothenburg ob der Tauber

Reis door de rijke historie van Beieren tijdens deze legendarische tocht en geniet van de middeleeuwse pracht van oude dorpen, de barokke uitbundigheid van grote kerken en de fantastische kastelen van de Beierse koningen van weleer.

Deze populaire toeristische route voert dwars door het hart van Beieren. Het is niet moeilijk te zien waarom deze route zo in trek is bij vakantiegangers. De Romantische Straße is een prima manier om de beroemdste bezienswaardigheden van de regio in één klap te ervaren. Het biedt een indrukwekkende mix van middeleeuwse steden en oude kastelen met een majestueus Alpenlandschap, zo geliefd bij bezoekers van dit deel van Duitsland. Dus waar wacht je nog op?

DE BEIERSE WEG

Deze weg, losjes gebaseerd op een oud Romeins pad, werd voor het eerst in de jaren vijftig gepromoot als toeristische route. De bedoeling ervan was om

bezoekers te lokken en de economie na de Tweede Wereldoorlog nieuw leven in te blazen.

De huidige Romantische Straße begint in de historische stad Würzburg, vooral bekend om de Residentie van Würzburg die op de Werelderfgoedlijst van UNESCO staat. Dit grote paleis met 350 kamers werd in de achttiende eeuw gebouwd door architect Balthasar Neumann als verblijf van de lokale prins-bisschoppen. Het is een bijzonder overdadig voorbeeld van Beierse barok, met bijpassende aangelegde tuinen.

Stap vanaf hier in de auto en ga recht naar het zuiden langs de lommerrijke Taubervallei richting Rothenburg ob der Tauber. Deze middeleeuwse stad heeft zijn historische charme opmerkelijk intact gehouden, met zijn vakwerkhuisen en spitse kerktorens. Het stadhuis biedt de perfecte lichaamsbeweging: beklim de 220 treden naar de top van de toren voor een prachtig

WÜRZBURG

Bezoek de Residentie van Würzburg, een achttiende-eeuws paleis dat op de Werelderfgoedlijst van UNESCO staat.

0 KM

ROTHENBURG OB DER TAUBER

Fantasierijke torenspitsen en neogotische kerken sieren deze prachtige middeleeuwse stad.

61 KM

WÜRZBURG

START

139 KM

NÖRDLINGEN

Deze perfect ovaalvormige oude stad werd gebouwd in een inslagkrater van een meteoriet.

155 KM

BURG HARBURG

Dit onberispelijk geconserveerde middeleeuwse kasteel rijst boven het kleine stadje Harburg uit.

215 KM

AUGSBURG

Deze historische stad werd gesticht door de stiefkinderen van de Romeinse keizer Augustus.

BOVEN Het middeleeuwse kasteel van Harburg kijkt uit over de stad

ONDER Het weelderige interieur van de Bedevaartkerk van Wies

uitzicht over de pittoreske wirwar van de uitgesleten geplaveide straten beneden. Verlaat Rothenburg en rijd zuidwaarts door de dichte bossen naar een ander indrukwekkend middeleeuws wonder, Nördlingen. De stad, gebouwd in de inslagkrater van een meteoriet die ongeveer vijftien miljoen jaar geleden de aarde raakte, heeft een perfect ovale vorm. Loop over de oude muren en overdekte borstweringen om een vogelperspectief te krijgen van de oranje daken van de stad. Dit is ook een goede plek om te genieten van de Beierse keuken; bezoek een van de gezellige eettentjes voor stevige porties Schweinshaxe (gebraden varkensschenkel) en Leberknödelsuppe (soep met leverballetjes).

LANGS DE LECH

Rijd verder naar het zuiden langs de glooiende Zwabische vlakten tot je Harburg bereikt, een klein stadje met een hooggelegen middeleeuws kasteel, een van de grootste en best bewaarde in zijn soort in Europa. Vanaf hier voert de weg langs groene akkers voordat je de Donau oversteekt en de loop van de Lech naar Augsburg volgt. De op twee na grootste stad van Beieren is een rijke symfonie van eeuwenoude architectonische wonderen zoals de St Anna Kirche in renaissancestijl, een

statige kathedraal uit de tiende eeuw en het zestiende-eeuwse stadhuis met zijn twee uivormige torenspitsen. Vanuit Augsburg loopt de Romantische Straße parallel aan de rivier de Lech naar beneden, de majestueuze uitlopers van de Beierse Alpen in. Hoe zuidelijker je komt, hoe hoger de bergtoppen boven de wolken uitstijgen, als verre, met sneeuw bedekte piramides. Rijd verder langs Landsberg am Lech naar een streek die bekend staat als de Pfaffenwinkel. Dit gebied is beroemd om zijn vele kerken en kloosters, verspreid tussen de steden Schongau en Ettal. De meest opvallende hiervan is de Bedevaartskerk van Wies, qua interieur een van de uitbundigste voorbeelden van Beierse rococo. De met licht gevulde achttiende-eeuwse kapel bevat omvangrijke fresco's, ingewikkeld pleisterwerk en veel oogverblindende vergulde details, ontworpen door de befaamde Duitse architect Dominikus Zimmermann.

SPROOKJE IN FÜSSEN

Begeef je weer op weg en rijd richting de bergen aan de horizon. Aan de rand van Füssen ligt op een heuvel een ontzagwekkend wonder met hoge, glanzende torens die boven de boomgrens uitrijzen: Neuschwanstein. Net zo indrukwekkend in het echte leven als op foto's werd dit kasteel gebouwd voor de Beierse koning Ludwig II,

Neuschwanstein was de visie van de koning zelf, die werkte met een toneelontwerper in plaats van een architect om zijn droomkasteel te verwezenlijken.

die een voorliefde had voor gedetailleerde, fantasierijke architectuur. Dit sprookjeskasteel met torentjes was de visie van de koning zelf, die samenwerkte met een decorontwerper in plaats van een architect om zijn droomkasteel te verwezenlijken. Het is geen wonder dat het (naar verluidt) de inspiratie was voor het kasteel in Disney's tekenfilm van Doornroosje uit 1959. En er is meer voor fantasyliefhebbers: een ander droompaleis ligt net om de hoek. In het iets bescheidener Schloß Hohenschwangau groeide Koning Ludwig II op. Het paleis werd gebouwd door zijn vader op de twaalfde-eeuwse ruïnes die de ridders van Schwangau achterlieten. Na de vergulde grandeur van deze koninklijke residenties is Füssen zelf een welkome finale. Je kunt heerlijk wandelen in dit schilderachtige, met kinderkopjes bestrate oude Alpenstadje aan de oevers van de rivier de Lech. Trakteer jezelf op je eigen sprookjesachtige einde en zoek een bed voor de nacht in een van de knusse B&B's in Füssen. Wie weet waar je dromen je de volgende keer brengen?

BOVEN De sprookjesachtige torens van Schloß Neuschwanstein

DE BEDEVAARTSKERK VAN WIES

Een van de mooiste laatbarokke kerken van Beieren, met verguld pleisterwerk en marmeren balustrades.

303 KM

SCHLOSS HOHENSCHWANGAU

Dit minder bekende kasteel van Füssen is net zo majestueus als diens Disney-inspirerende neef.

329 KM

FÜSSEN

EINDE

STELVIO-PAS

START/EIND
Prad am Stilfser Joch/Bormio, Italië

AFSTAND
75 km

DUUR
2-3 uur

KWALITEIT VAN DE WEGEN
Steile en kronkelende verharde wegen, die soms smal zijn.

HET BESTE TIJDSTIP OM TE REIZEN
De weg is open van mei tot oktober en gesloten in de wintermaanden.

LINKS Haarspeldbochten op de dramatische Stelvio-pas

Beroemd om zijn haarspeldbochten biedt deze kronkelende bergweg – de hoogste in de oostelijke Alpen en de op één na hoogste berijdbare route in de hele Alpen – een spannende rijervaring te midden van een prachtig Alpenlandschap.

Deze rit door het Nationale Park Stelvio en de Ortler Alpen in Zuid-Tirol, te midden van geurige dennen en besneeuwde bergtoppen, is meer dan fantastisch. Maar het zijn vooral de haarspeldbochten die je echt de adem benemen. De machtige Strada Statale 38 in Noord-Italië (bekend als de weg over de Stelvio-pas, of Stilfserjoch), vaak aangeduid als ‘de ultieme rijweg ter wereld’, slingert over de bergen bij de Italiaans-Zwitserse grens en bevat een duizelingwekkende reeks van 48 haarspeldbochten. Dit is een unieke uitdaging op grote hoogte. Je kunt deze weg met allerlei voertuigen afleggen, met een Vespa of een klassieke Fiat 500 tot een brullende, schitterende rode Ferrari, maar zelfvertrouwen en technische vaardigheid zijn onontbeerlijk.

NATIONAAL PARK STELVIO

De bergtoppen zijn het leefgebied van steenarenden, lammergeieren en sneeuwhoenders.

PRAD AM
STILFSER JOCH

START

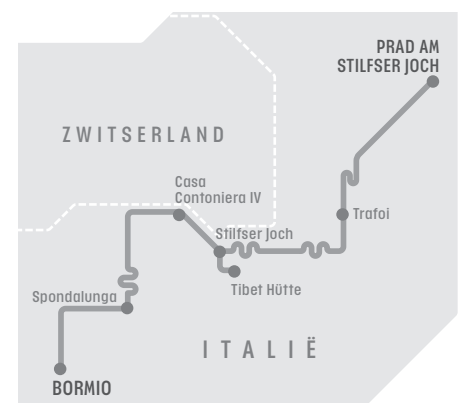
7 KM

DE ORTLER

Met een hoogte van 3.905 meter is de Ortler de hoogste berg van Italië.

20 KM

AVONTUUR IN DE BOSSEN

Je kunt het beste rijden van noordoost naar zuidwest, te beginnen in het Duitstalige dorp Prad am Stilfser Joch. Dit ligt aan de rand van het Nationaal Park Stelvio, met stroken bos en weiden vol sleutelbloemen en gletsjerboterbloemen. Door de dichte bomen kun je misschien marmotten en steenbokken bespeuren die rondzwerven op de bergtoppen. Hou wel je ogen op de weg, want die is gevaarlijk smal en je moet soms wielrenners, slingerende caravans en zelfs bussen ontwijken.

Al snel kom je bij bocht 48, de eerste van de noordoostelijke haarspeldbochten. Ze zijn genummerd, zodat je jouw voortgang naar het hoogste punt kunt bijhouden. Halverwege Prad en het hoogste punt ligt het kleine skigebied van Trafoi dat een prachtig uitzicht biedt op de Ortler, de hoogste berg in de wijde omtrek. Hotel Bella Vista in Trafoi was het startpunt voor motorraces in de jaren dertig – en is tegenwoordig een comfortabel familiehotel. Verder is Weißer Knott een

38 KM

TRAFTAL

Het door een familie gerunde Hotel Bella Vista in deze stad is een luxe pitstop op de pas.

53 KM

TIBET-HÜTTE

Een populaire plek om foto's van de haarspeldbochten van de Stelvio-pas te maken.

Naarmate je verder omhooggaat in het nationale park wordt de bebouwing minder en het uitzicht op de bergen steeds spectaculairder.

uitstekende plek om de Zuid-Tirolse keuken te proeven.

Naarmate je verder omhooggaat in het nationale park wordt de bebouwing minder en het uitzicht op de bergen steeds spectaculairder. Bocht 32 markeert het begin van een snel opeenvolgende reeks haarspeldbochten die de weg boven de boomgrens door een onbegroeid, prachtig landschap sturen. Slechts een muur scheid je van de steile afgronden aan de rand van de weg. Zes kilometer verder bereik je de top in Stilfserjoch, waar ook Passo del Stelvio ligt, het enige echte zomerskigebied van Italië. Tussen de restaurants en winkels van de stad vind je een kleine historische tentoonstelling in Banca Popolare di Sondrio, de hoogstgelegen bank van Europa.

SPOREN VAN HET VERLEDEN

De Stelvio-pas, een ontwerp van de ervaren bergwegbouwer Carlo Donegani, werd door keizer Frans I Stefan van Oostenrijk bedacht als een strategische militaire route. Na de drie jaar durende constructie, waarbij meer dan 2.500 arbeiders, ingenieurs en geologen betrokken waren, werd de pas in 1825 geopend. Dicht bij de grens met Zwitserland en net onder de Stelvio-pas ligt het negentiende-eeuwse Casa Cantoniera dello Stelvio IV, een van de vier logementen die werden gebouwd langs de weg ten tijde van de aanleg ervan. Dit gebouw zorgde

voor voedsel en onderdak voor de rotteri, het onderhoudspersoneel dat de pas vrij hield van sneeuw met ploegen die door werkpaarden of muilezels werden voortgetrokken. De rotteri zorgden ervoor dat de verbinding met het Oostenrijkse rijk in stand bleef. Zelfs nu nog loopt de snelste route over land van Wenen naar Milaan, een rit van ongeveer twaalf uur, via de Stelvio-pas.

Dit zuidelijke deel van de weg is minder dramatisch dan het noordelijke stuk maar gemakkelijker om te rijden, met open stukken door pittoreske valleien. Het verleden van de weg blijft echter je aandacht eisen. Nabij het Casa Cantoniera dello Stelvio IV staat een herdenkingsboog en een militaire kapel die dateren uit de Eerste Wereldoorlog toen de Stelvio-pas en de Ortler Alpen deel uitmaakten van het Italiaanse front. Het hoofdleger van Italië was hier gepositioneerd en Oostenrijks-Hongaarse troepen groeven op de Ortler zelf de hoogste loopgraven ooit. Op de bergketen zijn ook nu nog steeds oorlogsrelikwieën te vinden.

BADEN IN BORMIO

De zuidwestelijke haarspeldbochten van de weg voeren je bergafwaarts door nog meer ontzagwekkende berglandschappen. Gebruik vooral de parkeerhavens en stop regelmatig om het uitzicht in te drinken – er is een prachtig uitzichtpunt in Spondalunga, naast het Alpenhaus Bar Kiosk Nazionalpark.

BOVEN Baden in een thermaal zwembad in Bagni di Bormio

LINKS BOVEN Uitzicht vanaf de weg op enkele klassieke Zuid-Tirolse landschappen

LINKS ONDER Restaurant Tibet-Hütte in het bergdorp Stilfserjoch

De weg gaat verder door een aantal tunnels en nog een paar spannende haarspeldbochten en dan arriveer je in Thermalbad Bormio (Bagni di Bormio), een Alpine kuuroord waar je kunt bijkomen van de ontberingen op de weg in thermisch verwarmde buitenzwembaden. Deze fantastische rit eindigt na nog eens vijf kilometer in Bormio, een elegant stadje dat al eeuwenlang toeristen aantrekt vanwege zijn thermencomplex. Neem de tijd om het historische centrum en de verkwikkende wandelroutes te verkennen en geniet van een dampend bord pizzocheri bij Vecchia Combo.

CASA CANTONIERA DELLO STELVIO

Kijk onderweg uit naar de vier oude rotteri-verblijven langs de weg.

56 KM

OSSUARY STELVIO

Een boog ter herdenking van de Italiaanse soldaten die hun leven lieten op de pas in de Eerste Wereldoorlog.

60 KM

BORMIO

Sluit de rit af met een lekker bord pizzocheri (korte noedels) bij Vecchia Combo.

75 KM

BORMIO

EINDE